

[Vanggaard.]

har Finansudvalget stillet sig velvilligt til den Løsning, hvorom vi har ansøgt. Vi har opgjort Udgiften til ca. 130 000 Kr. om Aaret. Nu er det saaledes, at Skolebørnene befordres gratis med Statsbanerne. Der er nogle Privatbaner, der tager Betaling, og hver Gang har der været Misfornøjelse, fordi Børnene ikke ligesom paa Statsbanerne befordres gratis. Saa er der andre Privatbaner, der ikke tager Betaling, men naar de ikke gør det, betyder Befordringen jo et Tab for Privatbanerne, en Udgift, som de ikke har Raad til at bære. Privatbanerne har nu et aarligt Driftsunderskud paa henvend 2 Mill. Kr. Dette maa bæres af Kommunerne. Kommunerne bringer det Offer for at holde Banerne gaaende, og det viser, hvor megen Interesse de har deri. Maaske er der enkelte Privatbaner, der ikke har Ledvdygtighed, men vi ser, at naar Banerne skal nedlægges, vækker det ogsaa paa Rigsdagen dyb Bekymring. Det drejer sig særlig om Statsbaneanlæggene, men Privatbanerne drives til Trods for, at Lønningernes Højde er den samme, ganske sikkert adskilligt billigere end Statsbanerne. Det er desuden et kulturelt og et socialt Spørgsmaal, at Skolebørn befordres uden Udgift paa deres Ferierejser, og naar det er løst for Statsbanernes Vedkommende, kan vi ikke begribe, at man ikke ogsaa kan faa det løst for Privatbanernes Vedkommende. Selve det at opretholde Privatbanerne er ogsaa noget af et socialt Spørgsmaal. Der er en Mængde Funktionærer, som er interesseret i deres Opretholdelse, og Masser af andre Mennesker ligeledes, først og fremmest Publikum. Det er derfor et socialt Spørgsmaal, og Kommunerne dækker altsaa et stort Underskud, saaledes at de Penge, der vilde blive givet til Skolebørns Ferierejser, i Virkeligheden vilde blive et Slags Tilskud til Kommunerne, og saadanne har den høje Regering ellers stillet sig velvilligt til.

Tidligere Folketingsmand Bresemann — altsaa en Partifælle af den højtærede Finansminister — talte ved vort sidste Delegeretmøde om, at Staten burde bære Halvdelen af Privatbanernes Underskud, og det har vi ogsaa ansøgt om. Det kunde maaske have sine Vanskeligheder rent principielt at gaa ind paa det — det skal jeg ikke benægte —, men des mere Grund synes jeg, der kunde være til at løse denne lille Opgave, der baade kulturelt og socialt og under Synspunktet Kommunitilskud ligger inden for en Ramme, hvor ikke mindst Regeringen gør sig til af at være i Spidsen. Jeg vil der-

for stille det Spørgsmaal til den højtærede Finansminister, om han fortsat vil stille sig afvisende i denne Sag. Vi har, som sagt, mødt Velvilje hos den højtærede Trafikminister og den højtærede Undervisningsminister, og vi tiggede næsten paa vore Knæ Finansministeren om at gaa med til at løse denne Opgave, men hidtil forgæves. Den højtærede Finansminister har jo ellers paa adskillige Omraader ikke været karrig. Jeg tænker paa det Lovforslag, Regeringen har fremsat om Beskæftigelse af langvarigt arbejdsløse, et Lovforslag, der vurderes til 18 Mill. Kr. for Statens Vedkommende og 11 Mill. Kr. for Kommunernes Vedkommende. Det er jo Masser af Penge. Endvidere har Regeringen stillet Forslag om Statstilskud til Kommunerne paa 6 Mill. Kr. Millionerne rasler ud af den højtærede Finansministers Lommer, og derfor forstaar jeg ikke, at han kan stille sig saa karrigt over for denne lille Bevilling paa 130 000 Kr., som i Forvejen har fundet Forstaaelse i Finansudvalget.

Jeg kunde nævne andre Ting, som har forbavset mig. Da jeg nu har Ordet, vil jeg nævne enkelte andre Opgaver, som Regeringen har stillet sig karrig over for. Der er f. Eks. det meget omtalte Forslag om en Bevilling til Udvidelse og Istandsættelse af Kirkebygninger, som næsten udelukkende vilde gaa til Arbejdsløn. Jeg tænker ikke mindst paa de gamle Kirkers historiske Rekonstruktion, hvortil man forventer at kunne faa Tilskud efter 1908-Loven, og jeg tænker paa Nationalmuseet, der mangler Penge til Udgravninger og til Restaurering af gamle berømte historiske Bygninger. Ogsaa disse Penge vilde væsentligt gaa til Arbejdsløn. Det ærede Medlem Hr. Knud Hansen har stillet Forslag om Rekonstruktion af Koldinghus. Den højtærede Indenrigsminister svarede — det var vel paa Regeringens Vegne —, at det var jo dyrt, det vilde koste ca. 600 000 Kr., men hvad er disse 600 000 Kr., som næsten alle vilde gaa til Arbejdsløn, mod de Bevillinger, som Regeringen har foreslaaet til Arbejders Igangsættelse? Man fristes til at opkaste det Spørgsmaal: mener den højtærede Finansminister, at de store Millionbeløb, jeg omtalte, kan man paa Grund af Stillingen i Landstinget fremsætte uden Fare for Vedtagelse, og at det derfor er de smaa Bevillinger, man maa holde igen paa, fordi det kan risikeres, at de bliver vedtaget af begge Rigsdagens Ting? I saa Fald er det, synes jeg, et højt Spil; det er ikke i Formen, men det er i Realiteten en Mishandling af Forfatningen. Men forlader